

Stazuotės užsienyje - ne tik galimybės, bet ir stresas

Įmonės vis dažniau susigundo siųsti savo darbuotojus į ilgesnes ar trumpesnes stazuotes užsienyje. Galimybė tobulėti, darbas kitokiomis sąlygomis bei naudinga patirtis į kitas šalis vilioja ir nemažai pačių darbuotojų. Visgi tik nedaugelis jų susimąsto apie sunkumus, su kuriais teks susidurti jau nuvykus į nepažįstamą kraštą.

Statistika liūdina - pagal 2008 m. "Global Relocation Trends" atliktus tyrimus, 47 proc. darbuotojų grįžta iš darbo misijos užsienyje pirma laiko arba neatlikę darbų iki galo būtent todėl, kad, nors ir būdami puikūs specialistai, nesugeba prisitaikyti kitoje šalyje. Paprastai trukdo ne tik kalbos barjeras, artimųjų ilgesys, bet ir svečioje šalyje vyraujantis požiūris į užsieniečius, pragyvenimo kaštai, naujo būsto paieškos, saugumo problemos.

Kultūrinis šokas

Pagrindinis iššūkis besistažuojantiems užsienyje - kultūrinis šokas, kurį žmogus išgyvena pradėjęs gyventi net ir kaimyninėje šalyje. Atvykėlis paprastai susiduria su kitokiomis elgesio normomis.

"Buvo labai sunku suprasti, kaip portugalai gali į dalykinius susitikimus vėluoti net po 2-3 valandas, kai aš, kaip ir įpratusi, atvykdavau ypač punktualiai", - pasakojo pustrėčių metų svečioje šalyje generaline sekretore vienoje tarptautinėje jaunimo organizacijoje dirbusi Lina Buzelytė.

Ji prisipažino, jog prie naujos aplinkos taip ir nepavyko priprasti: "Po šešių mėnesių jau pradėjau suvokti, kaip man reikia elgtis, susidariau tinkamą šiai kultūrai modelį, tačiau sava nesijaučiau iki pat išvykimo."

Pasak specialistų, viskas gali vykti sklandžiau, jei įvairiems sunkumams būtų ruošiamasi iš anksto.

"Labai svarbu skaityti knygas apie tą šalį ir kultūrą, pabandyti susitikti su tuo, kuris jau yra gyvenęs toje šalyje. Taip pat labai praverstų apsilankyti kultūrinio paruošimo seminaruose, kuriuose pateikiama jau atrinkta ir aktuali informacija apie šalį ir jos kultūrą", - sako mokymų bendrovės UAB "Projekona" savininkė ir direktorė Kristina Kovaite.

Ji pataria išmokti bent 10 esminių frazių ta užsienio kalba, kuria kalba daugelis vietos gyventojų.

Pasirengimo trukmė ir intensyvumas priklauso nuo to, kiek žmogus jau yra keliavęs ir gyvenęs užsienyje, tačiau ir tai ne visada yra sėkmės garantas.

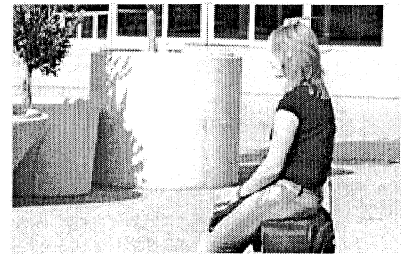
"Ilgai dirbau su tarpkultūrine komunikacija, todėl jaučiausi pakankamai pasiruošusi išvykti į užsienį. Vėliau paaiškėjo, jog to toli gražu nepakanka", - teigė L. Buzelytė, prisipažinusi, jog dabar prieš stazuotę būtinai mokytųsi šalies, į kurią vyktų, kalbos.

Pokalbininkė besiruošiantiems išvažiuoti patarė į šalį nuvykti 2-3 savaitėmis anksčiau, kad prieš pradėdant darbą būtų laiko bent minimaliai apsiprasti, susitvarkyti gyvenamojo ploto, finansinius reikalus.

Svarbu ir įmonei

Pagal 2006 m. atliktus globalius tyrimus, didžiausius iššūkius specialistai patyrė dirbdami Kinijoje, Indijoje, Rusijoje, JAV, Japonijoje, Jungtinėje Karalystėje bei Brazilijoje, tačiau net ir vykstant į kaimyninę šalį reikia ne ką mažiau ruoštis.

Darbuotojo pasirengimas svarbus ne tik pačiam žmogui, bet ir jį siunčiančiai kompanijai - ji patiria nuostolius dėl to, kad atvykėlis neįvykdo visų jam skirtų užduočių, drauge smunka pasitikėjimas ir pačia kompanija.

Didžiausius iššūkius specialistai patiria atvykę stazuotis Kinijoje, Indijoje, Rusijoje, tačiau net ir vykstant į kaimyninę šalį reikia ne ką mažiau ruoštis

"Padidėja rizika, kad priimanti kompanija gali nutraukti ryšius arba susidaryti neigiamą išankstinę nuomonę apie darbuotojus iš tos šalies, iš kurios atvyko specialistas", - teigia K. Kovaitė.

Pagal atliktą tyrimą IBM kompanijoje, po tinkamo tarpkultūrinio paruošimo į užsienį siunčiamo specialisto efektyvumas padidėja nuo 10 iki 19 proc. - darbuotojas per tą patį laiką gali įvykdyti daugiau užduočių.

Pasak K. Kovaitės, dauguma žmonių su sunkumais susiduria ne tik išvykę dirbti į užsienio valstybę, bet ir grįžę iš jos, nes vėl turi iš naujo adaptuotis.

"Global Relocation Trends" šiais metais atlikti tyrimai rodo, kad darbuotojų, sėkmingai grįžusių iš užsienio darbo misijos, pirmų dviejų mėnesių darbo efektyvumas yra kritęs 40-70 proc.

Eglė KIRLIAUSKAITĖ

Griežtai draudžiama "Vakarų eksprese" paskelbtą informaciją kopijuoti ir platinti kitose interneto svetainėse, tradicinėse žiniasklaidos priemonėse ar kitaip ją naudoti neturint raštiško leidėjų sutikimo. Kai toks sutikimas gautas, būtina nurodyti informacijos šaltinį. "Vakarų ekspresas" pasilieka teisę šalinti skaitytojų komentarus, nesusijusius su straipsnio tema, įžeidžiančius bei šmeižiančius asmenis arba reklamuojančius komercines organizacijas. Už šmeižiančius, asmens garbę ir orumą įžeidžiančius, tautinę ar kitokią neapykantą skatinančius komentarus tiesiogiai ir individualiai atsako juos paskelbę skaitytojai, kurie įstatymų nustatyta tvarka gali būti patraukti baudžiamojon, administracinėn ar civilinėn atsakomybėn.